

виконувати за нормовану роботу. Встановлення різних кваліфікаційних вимог та вартості робіт стимулюватиме проєктувальників до підвищення професіоналізму, що в кінцевому результаті позначається на якості проєкту.

Ключем до вдосконалення формування вартості проєктних робіт є надання механізму застосування кошторисних нормативів більшої гнучкості, більшої можливості враховувати зміни, що відбуваються в суспільних умовах виробництва, у тому числі в умовах ціноутворення не тільки галузі, а економіки в цілому, можливість співставляти індивідуальні і галузеві витрати на створення кінцевої будівельної продукції на основі ефективного використання прогресивних нормативів.

Наказом Мінрегіону від 12.11.2015 № 290 прийнято Зміну № 1 ДСТУ Б Д 1.1-7:2013 «Правила визначення вартості проєктно-вишукувальних робіт та експертизи проєктної документації на будівництво», в складі якої затверджені індекси визначення кошторисної вартості проєктно-вишукувальних робіт та показники кошторисної вартості цих робіт в розрахунку на один людино-день.

Останній перегляд цих показників було здійснено 01.07.2008р. Індекс відповідно складав 7,77, а вартість 1 люд. день. -355 грн. З 01.01.2016р. індекс визначення кошторисної вартості проєктно-вишукувальних робіт складає 11,27, а показник кошторисної вартості цих робіт в розрахунку на один людино-день - 515 грн.

Ціноутворення основної продукції будівництва проєктно-вишукувальних організацій при трансформації ринкових відносин змінює свій зміст і методи. У цих умовах витрати проєктувальників не є критерієм встановлення ціни проєкту для споживача. Найбільш обґрунтованою базою формування ціни є економічна ефективність від використання розробленої проєктно-кошторисної документації.

Кардинальне оновлення нормативів кошторисного нормування і ціноутворення призначене надати нові імпульси використання цін в економічному стимулюванні не тільки будівельних, а і пов'язаних організацій, як то проєктних, виробників будівельних матеріалів, машин, механізмів, обладнання та інших, за основними напрямками їх діяльності – у

раціональному використуванні матеріальних, трудових, фінансових ресурсів і зниженні на цій основі виробничих витрат, прискоренні введення в дію виробничих потужностей і основних засобів виробництва.

Можливо передбачити, що перегляд існуючих нормативів у проєктуванні призведе до збільшення вартості проєктних робіт, але економічна складова, як то вимоги економії ресурсів при застосуванні нормативів призведе до загального зниження термінів та вартості будівництва.

Таким чином, вирішується науково-прикладна задача щодо підвищення обґрунтованості визначення вартості розроблення проєктно-кошторисної документації та ранжирування проєктних організацій на основі коефіцієнта, що встановлює залежність між продуктивністю праці та її трудомісткістю. Такий підхід до проблеми дозволяє вирішити питання дефініції економічного вектору формування вартості проєктних робіт тим самим вдосконалити діяльність проєктних організацій усіх форм власності.

УДК 330.322.5

ФІНАНСОВИЙ ЛЗИНГ, ЯК НАЙБІЛЬШ ПРІОРИТЕТНЕ ДЖЕРЕЛО ОНОВЛЕННЯ УСТАТКУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ ЗАЛІЗНИЧНОГО КОМПЛЕКСУ

Мінка В. Ф., к. е. н., доцент (УкрДУЗТ)

Перехід України на ринкові умови господарювання, запровадження комерційних засад у діяльність підприємств, приватизація державних підприємств потребують нових підходів до формування фінансових ресурсів. Так, нині важливе місце в джерелах фінансових ресурсів належить пайовим та іншим внескам фізичних та юридичних осіб, членів трудового колективу. Водночас значно скорочуються обсяги фінансових ресурсів, які надходять від галузевих структур, обсяги бюджетних субсидій від органів державної влади. Збільшується значення прибутку, амортизаційних відрахувань та позичкових коштів у формуванні фінансових ресурсів

підприємств. Усе це змушує підприємства виявляти ініціативу та винахідливість, нести повну матеріальну відповідальність.

Пошук фінансових джерел розвитку підприємства, забезпечення найефективнішого інвестування фінансових ресурсів набуває важливого значення в роботі фінансових служб підприємства за умов ринкової економіки. Адже від величини фінансових ресурсів залежить зростання обсягу виробництва та соціально-економічний розвиток підприємства. Наявність фінансових ресурсів, їх ефективне використання визначають фінансове благополуччя підприємства: платоспроможність, ліквідність, фінансову стійкість, тощо.

Кожне підприємство, яке ухвалює рішення про розширення або запуск нового виробництва, вимушено вирішувати проблему пошуку і використання прийнятних шляхів фінансування капітальних вкладень. В умовах створення ринкових відносин основним мотивом приватних інвесторів виступає прагнення до високої рентабельності їх інвестицій. При цьому можливі різні схеми залучення засобів приватного сектора для фінансування заходів щодо оновлення діючого устаткування, такі як самофінансування, кредитування, додаткова емісія акцій, пільгове фінансування, субсидування тощо.

У зв'язку з цим, доцільно провести пошук і впровадження нетрадиційних фінансових інструментів оновлення матеріально-технічної бази підприємств різних форм власності. Одним з таких ефективних інструментів, який може дозволити здійснити великомасштабні капітальні вкладення – широко застосований в світі лізинг.

Лізинг є додатковим джерелом фінансування. Він дозволяє фінансувати використання та користування підприємством активу, не відволікаючи існуючі на підприємстві грошові кошти. Таким чином, існуючі фінансові ресурси зберігаються і можуть бути використанні для інших цілей, звідси впливає грошовий потік. У порівнянні із іншими джерелами фінансування, лізинг також легше впорядковувати, а договори в більшості випадків дуже гнучкі. Розмір лізингових платежів зазвичай встановлюється залежно від розміру доходів лізингоодержувача та його потоку грошових коштів. Таким чином, підприємства, що не мають можливості надати

забезпечення (заставу) для фінансування своїх виробничих потреб, можуть виконати свої інвестиційні проекти. Це є однією з найважливіших переваг, що компанії можуть отримати, використовуючи лізинг. Досягаючи значних розмірів, лізингова галузь дозволяє значно зменшити вартість залучених фінансових ресурсів для компаній та стимулювати інвестиції.

На сьогодні реструктуризація діяльності залізничного комплексу неможлива без активізації інвестиційних процесів. У зв'язку з тим, що можливість значних реальних інвестицій за рахунок інвестиційних займів, державних вкладень, самофінансування значно обмежені, фінансовий лізинг як джерело реального фінансування має велике значення. Фінансово-економічна оцінка та обґрунтування вибору того чи іншого варіанту фінансування займає центральне місце в інвестиційній діяльності підприємства.

Практично всі підприємства функціонують в умовах дефіциту вільних грошових коштів. А якщо й мають необхідні кошти, як правило, не можуть без негативних наслідків вилучити їх з обігу.

В таких умовах фінансовий лізинг є найбільш пріоритетним джерелом оновлення устаткування підприємств залізничного комплексу. Впровадження фінансового лізингу дозволить направляти грошові кошти на будь-які господарські потреби, а лізингові платежі сплачувати за рахунок прибутку, отриманого внаслідок використання придбаного в лізинг устаткування.

Лізингова індустрія світу надзвичайно велика, і в багатьох країнах за його рахунок набувається більш як чверть усього обладнання. З огляду на нинішню економічну ситуацію в Україні, зокрема на велику потребу в оновленні виробничих потужностей, кризи неплатежів, погіршення збуту продукції та стан фінансового сектора, не можна не визнати, що потреба в лізингу стоїть досить гостро. В умовах недостатньо ліквідного банківського сектору підприємства майже не мають можливості отримати капітал.

На підставі економіко-математичних методів дисконтування грошових потоків розроблено обґрунтування ефективності залучення альтернативних джерел фінансування (фінансовий лізинг, кредит, власні кошти).